

Ukrainian Journal of Nephrology and Dialysis

Scientific and Practical, Medical Journal

Founders:

- State Institution «Institute of Nephrology NAMS of Ukraine»
- National Kidney Foundation of Ukraine

ISSN 2304-0238;
eISSN 2616-7352

Journal homepage: <https://ukrjnd.com.ua>

Research Article

M. Kolesnyk, N. Kozliuk, S. Nikolaenko

doi: 10.31450/ukrjnd.2(58).2018.01

Rating score of renal medical care in Ukraine 2017

SI «Institute of Nephrology of the NAMS of Ukraine», Kyiv, Ukraine

Citation:

Kolesnyk M, Kozliuk N, Nikolaenko S. Rating score of renal medical care in Ukraine 2017. Ukr J Nephrol Dial. 2018;2(58):3-8. [In Ukrainian]. doi: 10.31450/ukrjnd.2(58).2018.01

Abstract. *The aim of the work was to conduct a rating evaluation of nephrological services in the regions of Ukraine by using the method of complex statistical coefficients.*

Materials and methods. Evaluation of nephrological services in the regions of Ukraine was made by using indicators that characterize the structure, use of health care resources, quality and efficiency of its provision submitted to National Register of patients with chronic kidney disease and patients with acute kidney injury (2017).

Results. The sum of integral indicators in different areas of our analytical research has identified Top-3 regions by number: nephrologists; hemodialysis (GD) machines, patients receiving GD; patients treated with peritoneal dialysis (PD); patients with functional transplanted kidney and in the prevalence of acute kidney damage (GFR) per million population.

Summary. By using rating evaluation methodology, it was identified place of relevant region by each indicator of nephrological care in the region as a whole.

Keywords: *specialized medical care, CKD, hemodialysis, peritoneal dialysis, transplanted kidney, acute kidney damage, rating.*

Article history:

Received 25 April 2018

Received in revised
form 10 May 2018

Accepted 14 May 2018

Conflict of interest statement: all the authors declared no competing interests.

© M. Kolesnyk, N. Kozliuk, S. Nikolaenko, 2018. All rights reserved

Correspondence should be addressed to Nadiya Kozliuk org-metod@inephrology.kiev.ua

© Колесник М. О., Козлюк Н. І., Ніколаєнко С. С., 2018

УДК 616.61:311.4(477)

М. О. Колесник, Н. І. Козлюк, С. С. Ніколаєнко

Рейтингова оцінка спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в областях України у 2017 році

ДУ «Інститут нефрології НАМН України», м. Київ, Україна

Резюме. *Мета роботи:* виконання рейтингової оцінки спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в областях України за 2017 рік з використанням методу комплексних статистичних коефіцієнтів.

Матеріали та методи. Основою визначення рейтингової оцінки були показники розповсюженості хронічної хвороби нирок, захворюваності на гостре пошкодження нирок, кадрового та технічного забезпечення спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю та її відповідності індикаторам якості. Джерелом інформації був Національний реєстр хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок за 2017 рік.

Результати. Сума інтегральних показників за різними напрямками нашого аналітичного дослідження визначила Топ-3 областей за кількістю: лікарів-нефрологів; апаратів для гемодіалізу (ГД); хворих, які отримували ГД; хворих, які лікувались перитонеальним діалізом (ПД); хворих з функціонуючою трансплантованою ниркою та за поширеністю гострого пошкодження нирок (ГПН) на млн. населення.

Висновки. Визначено місце відповідної області за показниками організації та кадрового забезпечення, доступності та ефективності лікування хворих на ХХН ГД, ПД, ТН, або пацієнтів з ГПН.

Ключові слова: спеціалізована медична допомога, хронічна хвороба нирок, гемодіаліз, перитонеальний діаліз, трансплантована нирка, гостре пошкодження нирок, рейтинг.

Вступ. Сумарна рейтингова оцінка спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в Україні є результатом аналізу організації, доступності та якості лікування хворих на хронічну хворобу нирок (ХХН) III-IV ст., пацієнтів які лікуються гемодіалізом (ГД), перитонеальним діалізом (ПД), з трансплантованою ниркою (ТН) або пацієнтів з гострим пошкодженням нирок (ГПН).

Мета: виконання рейтингової оцінки спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в областях України за 2017 рік, з використанням методу комплексних статистичних коефіцієнтів.

Матеріал та методи. Використана методика «Рейтингова оцінка спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в областях України» викладена в Українському журналі нефрології та діалізу №4 (48) 2015 року [1, 2]. Джерелом інформації став Національний реєстр хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок за 2017 та 2016 роки [3, 4].

Результати. Результати розрахунку показників діяльності нефрологічної допомоги в Україні за 2017 рік подано у таблицях 1, 2 та на рисунку 1. Аналіз таблиць наочно демонструє суттєве коливання отриманих стандартизованих цифрових показників по областях. Слід відзначити, що гірші значення показника (менше «0») отримали від'ємне стандартизоване значення, більше «0» – додатне. Так, сумарна рейтингова оцінка спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю у Івано-Франківській області становила «34» бали, а у Чернівецькій «-35» балів. Майже половина областей отримали від «32» до «2» балів (Львівська, Чернігівська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Житомирська, Вінницька, Сумська, м. Київ, Рівненська, Полтавська). Разом з тим, 12 областей отримали від'ємне стандартизоване значення від «-1» до «-35» балів (Закарпатська, Черкаська, Дніпропетровська, Миколаївська, Донецька, Одеська, Волинська, Хмельницька, Київська, Кіровоградська, Луганська, Запорізька).

Надія Іванівна Козлюк
org-metod@inephrology.kiev.ua

Таблиця 1

Сумарна рейтингова оцінка спеціалізованої медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в Україні у 2017 році

Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів
1	Івано-Франківська	34
2	Львівська	32
3	Чернігівська	19
4	Тернопільська	17
4	Харківська	17
5	Херсонська	16
6	Житомирська	10
7	Вінницька	7
7	Сумська	7
7	м. Київ	7
8	Рівненська	5
9	Полтавська	2
10	Закарпатська	-1

Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів
10	Черкаська	-1
11	Дніпропетровська	-7
11	Миколаївська	-7
12	Донецька	-8
12	Одеська	-8
13	Волинська	-9
14	Хмельницька	-11
15	Київська	-13
16	Кіровоградська	-23
17	Луганська	-25
18	Запорізька	-30
19	Чернівецька	-35

Як продемонстровано на рис.1, у цілому, сумарна рейтингова оцінка діяльності нефрологічної допомоги в різних адміністративних територіях України за 2017 рік порівняно з 2016 р., суттєво не змінилася. Зокрема, у п'яти областях (Закарпат-

ській, Луганській, Миколаївській, Тернопільській та Черкаській) вона знизилася, а у шести областях (Запорізькій, Кіровоградській, Рівненській, Тернопільській, Харківській та Хмельницькій) – підвищилася.

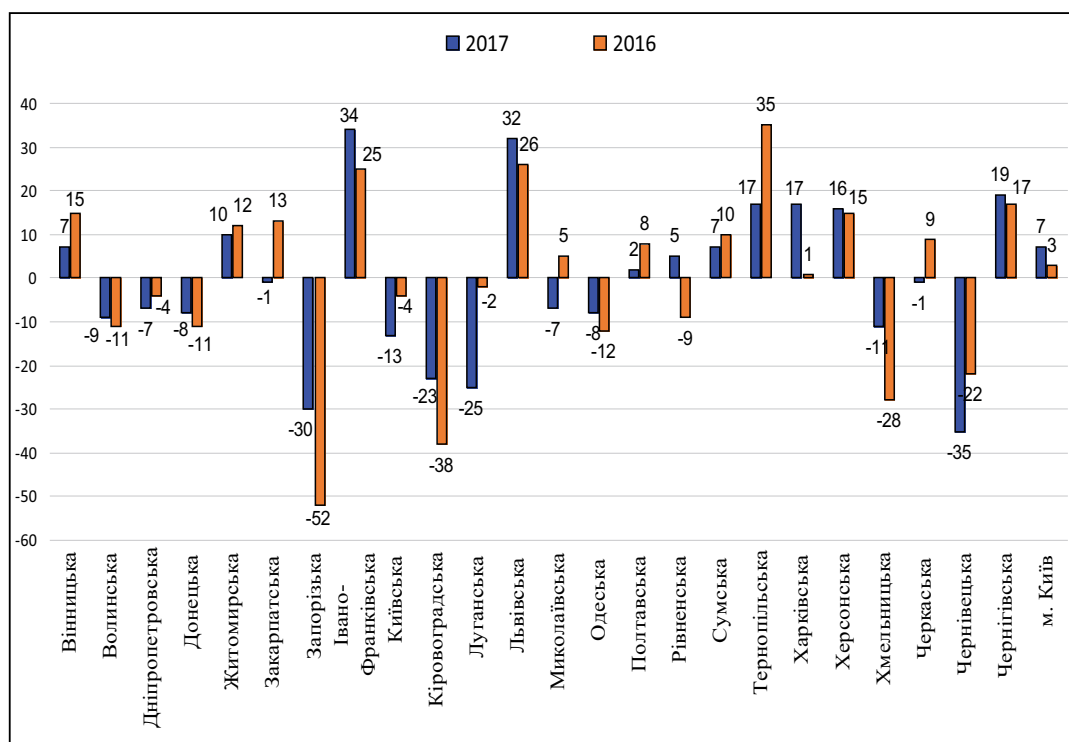

Рис. 1. Порівняльна діаграма сумарної рейтингової оцінки нефрологічної допомоги в Україні 2016-2017 р.р.

Сума інтегральних показників за різними напрямками нашого аналітичного дослідження визначила Топ-3 областей за кількістю: лікарів-нефрологів; ГД-апаратів; хворих, які отримували ГД;

хворих, які отримували ПД; хворих з функціонуючою трансплантованою ниркою та за поширеністю ГПН на млн. населення (рис. 2).

Таблиця 2

Рейтингова оцінка нефрологічної допомоги в Україні за 2017 рік

Організація та доступність нефрологічної допомоги			Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V ГД			Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V ПД			Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V Т			Лікування пацієнтів з ГПН		
Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів	Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів	Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів	Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів	Місце в рейтингу	Адміністративна територія	Сума балів
1	Івано-Франківська	24	1	Львівська	15	1	Харківська	11	1	Вінницька	1	1	Рівненська	3
2	м. Київ	16	2	Херсонська	14	2	Сумська	8	1	Дніпропетровська	1	1	Хмельницька	2
3	Львівська	10	3	Івано-Франківська	6	3	Полтавська	7	1	Донецька	1	2	Львівська	2
3	Хмельницька	10	4	Рівненська	4	4	Донецька	6	1	Житомирська	1	2	Івано-Франківська	2
4	Чернігівська	9	5	Вінницька	3	4	Чернігівська	6	1	Київська	1	2	Волинська	2
5	Харківська	3	5	Тернопільська	3	5	Вінницька	5	1	Луганська	1	3	Чернігівська	1
6	Сумська	7	6	Житомирська	2	5	Львівська	5	1	Одеська	1	3	Чернівецька	1
6	Тернопільська	7	6	Чернігівська	2	5	Тернопільська	5	1	Полтавська	1	3	Херсонська	1
7	Волинська	3	7	Волинська	1	6	Житомирська	4	1	Рівненська	1	3	Тернопільська	1
7	Житомирська	3	7	Миколаївська	1	7	Івано-Франківська	2	1	Сумська	1	3	Закарпатська	1
S	Полтавська	2	7	Одеська	1	7	Рівненська	2	1	Тернопільська	1	4	Черкаська	0
S	Черкаська	2	8	Закарпатська	0	7	Херсонська	2	1	Херсонська	1	4	Одеська	0
9	Закарпатська	1	8	Харківська	0	S	Черкаська	1	1	Черкаська	1	4	Кіровоградська	0
9	Миколаївська	1	8	Хмельницька	0	9	Миколаївська	-1	1	Чернігівська	1	4	Запорізька	0
11	Вінницька	0	9	Київська	-1	10	Дніпропетровська	-2	1	Івано-Франківська	0	4	Житомирська	0
11	Чернівецька	0	10	Луганська	-2	10	Закарпатська	-2	1	Кіровоградська	0	5	Київська	-1
12	Дніпропетровська	-1	10	м. Київ	-2	11	м. Київ	-3	1	Львівська	0	6	Харківська	-2
13	Кіровоградська	-2	11	Дніпропетровська	-3	12	Луганська	-4	1	Харківська	0	6	Сумська	-2
13	Одеська	-2	11	Кіровоградська	-3	13	Запорізька	-7	1	Чернівецька	0	6	Луганська	-2
13	Херсонська	-2	11	Полтавська	-3	14	Волинська	-8	1	м. Київ	0	6	Донецька	-2
14	Київська	-3	12	Запорізька	-4	14	Одеська	-8	1	Закарпатська	-1	6	Дніпропетровська	-2
15	Рівненська	5	13	Черкаська	-5	15	Київська	-9	1	Миколаївська	-3	6	Вінницька	-2
16	Донецька	6	14	Донецька	-7	16	Кіровоградська	-18	1	Хмельницька	-3	7	м. Київ	4
17	Запорізька	8	14	Сумська	-7	16	Чернівецька	-18	1	Волинська	-7	S	Полтавська	-5
18	Луганська	-18	15	Чернівецька	-18	17	Хмельницька	-20	1	Запорізька	-11	S	Миколаївська	-5

↑ — високий бал
 ↗ — середній бал
 ↘ — низький бал

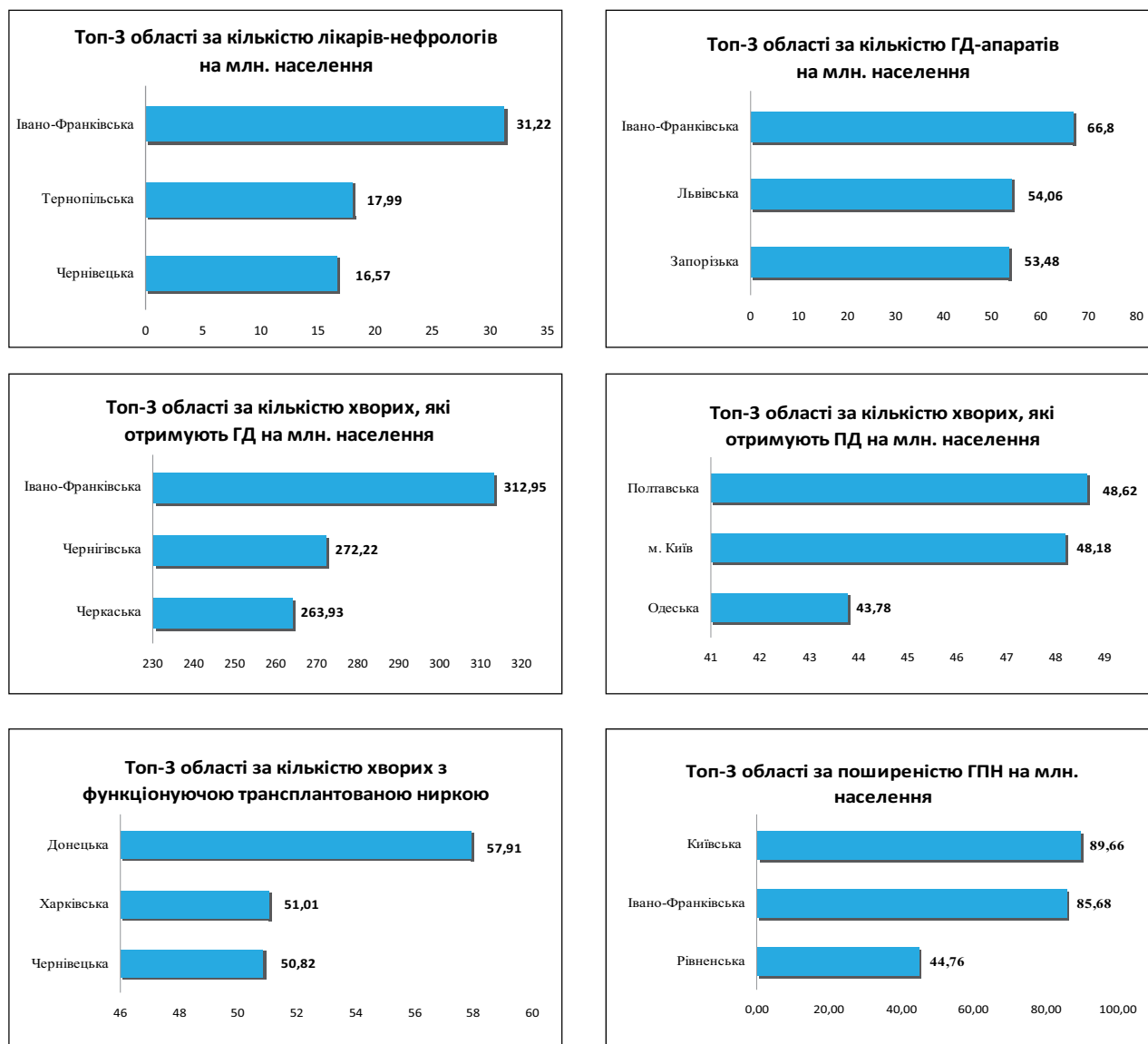

Рис. 2. Топ-3 області за основними показниками сумарної рейтингової оцінки нефрологічної допомоги в Україні, 2017 р.

Обговорення. Порівнюючи отримані результати з аналогічними у 2016 році встановлено, що простежується явна тенденція, а саме послідовне зростання показників забезпеченості спеціалізованою медичною допомогою хворих нефрологічного профілю в областях України за 2017 рік [5]. А також дещо змінився склад запропонованих Топ-3 областей. Так, до Топ-3 областей за кількістю лікарів-нефрологів на млн. населення увійшли Івано-Франківська (31,22), Тернопільська (17,99) та Чернівецька (16,57) області. До Топ-3 областей за кількістю ГД-апаратів на млн. населення увійшли Івано-Франківська (66,8), Львівська (54,06) та Запорізька (53,48) області. Топ-3 областей за кількістю хворих, які отримували ГД на млн. населення – Івано-Франківська (312,95), Чернігівська (272,22) та Черкаська (263,93). Склад лідерів у двох наступних групах, Топ-3 областей за кількістю хворих, які отримували ПД та Топ-3 областей за кіль-

кістю хворих з функціонуючою трансплантованою ниркою, не змінився. Так, у першу увійшли Полтавська (48,62), м. Київ (48,18) та Одеська (43,78) області. У другу – Донецька (57,91), Харківська (51,01), Чернівецька (50,82) області. До Топ-3 областей за поширеністю ГПН на млн. населення увійшли Київська (89,66), Івано-Франківська (85,68) та Рівненська (44,76) області.

Висновки. Визначено місце відповідної області за показниками організації та кадрового забезпечення, доступності та ефективності лікування хворих на ХХН ГД, ПД, ТН, або пацієнтів з ГПН.

Подяка. Автори висловлюють вдячність усім головним координаторам регіональних реєстрів, за важливу кропітку роботу, без якої неможливо було б забезпечити щорічне формування національного реєстру хворих на хронічну хворобу нирок та пацієнтів з гострим пошкодженням нирок.

Розкриття потенційних конфліктів інтересів:
автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Інформація про внесок кожного учасника:

Колесник М. О. – концепція та дизайн дослідження,

Козлюк Н. І. – аналіз отриманих даних та оформлення тексту роботи,

Ніколаєнко С. С. – оформлення ілюстрацій.

Література (References):

1. *Kolesnyk M, Kozliuk N, Nikolaienko S, Stepanova N, GoncharYuI, Zakon K.* Rating evaluation of specialized medical care by the patients nephrologic profile of the Ukraine province. *Ukr J Nephrol Dial.* 2015;№4(48).3-8. [In Ukrainian].doi: 10.31450/ukrjnd.4(48).2015.04
2. *Kolesnyk MO, Nikolaienko SS, Snisar LM.* Rating score specialized medical care patients renal profile in Ukraine 2015. *Ukr J Nephrol Dial.* 2016;№4(52).3-8. [In Ukrainian]. doi: 10.31450/ukrjnd.4(52).2016.01
3. *Kolesnyk MO,* hol. redaktor. *Natsionalnyi reiestr khvorykh na khronichnu khvorobu nyrok ta patientsiv z hostryim poshkodzhenniam nyrok: 2017 rik / uklad. NI Kozliuk, SS Nikolaienko, OO Razvazhaieva; Derzhavna ustanova «Instytut nefrolohii NAMN Ukrainy».* Kyiv; 2018. 183 s. [In Ukrainian].
4. *Kolesnyk MO,* hol. redaktor. *Natsionalnyi reiestr khvorykh na khronichnu khvorobu nyrok ta patientsiv z hostryim poshkodzhenniam nyrok: 2016 rik / uklad. NI Kozliuk, SS Nikolaienko, OO Razvazhaieva; Derzhavna ustanova «Instytut nefrolohii NAMN Ukrainy».* Kyiv; 2017. 209 s. [In Ukrainian].
5. *Kolesnyk MO, Kozliuk NI, Nikolaienko SS.* Rating score specialized medical care patients renal profile in Ukraine 2016. *Ukr J Nephrol Dial.* 2017;№2(54).3-6. doi: 10.31450/ukrjnd.2(54).2017.01